

Quines coses!

El mot *quin*, que té les formes flexives *quina*, *quins*, *quines*, és un mot interrogatiu, en frases com *Quin dia vindràs?* o *No sé quina vol*, o un adjectiu exclamatiu, en frases com *Quin daltabaix!* o *Quines coses que passen!* Però no és un pronom relatiu, un terme que pugui traduir el relatiu possessiu del castellà «cuyo». Aquesta és la bona doctrina fabriana, que semblava no únicament admesa sense cap objecció per totes els gramàtics i preceptistes posteriors, sinó també, els divulgadors gramaticals ajudant-hi, ben assimilada per tothom i observada unànimement en la pràctica. Fabra deia que una frase com «Amb aquest medicament, quina virtut ja coneixes...» havia d'ésser combatuda a ultrança, fins a la seva completa extirpació. I així s'ha fet, i una construcció com *Amb aquest medicament, la virtut del qual ja coneixes...*, en què trobem la perífrasi *la virtut del qual* en lloc de *quina virtut*, és avui normal en els nostres textos, i s'explica i s'apren a qualsevol tractat elemental de gramàtica.

Però les incorreccions gramaticals i els defectes de llenguatge són com les modes —i com el riu Guadiana—, que quan hom ja els dona per morts i enterrats tornen a aparèixer al lloc o en el moment més impensat. Això és el que s'ha esdevingut no fa gaire amb l'ús de *quin* com a

relatiu possessiu: una gentil locutora o col·laboradora d'una de les nostres emissores radiofòniques hi recorria l'altre dia amb tota naturalitat. És un fet que és ben de doldre, molt més que no pas l'ús de qualsevol barbarisme lèxic, que apareix sempre com un cas particular, aïllat, mentre que les incorreccions sintàctiques, que afecten l'estructura de la frase, són de caràcter general. Que en la sintaxi de la nostra llengua hi hagi encara punts dubtosos, no ben resoltos del tot, sobre els quals els simples usuaris d'aquesta llengua esperen encara regles clarament formulades, de fàcil aplicació pràctica, no vol dir que no hi hagi tota una sèrie de qüestions ben resoltes, sobre les quals no cal fer sinó aprendre bonament el que en diuen els manuals i aplicar-ho sistemàticament. Ja sabem com és de difícil aconseguir la perfecció i evitar tots els paranys, tan nombrosos, del llenguatge, però qui en l'exercici de la seva professió n'ha de fer un ús públic, té l'obligació de conèixer i observar amb el màxim de rigor les normes essencials que regulen aquest ús.

Albert Jané